ВСЕСВІТ

№ 11

Ціна 15 коп.

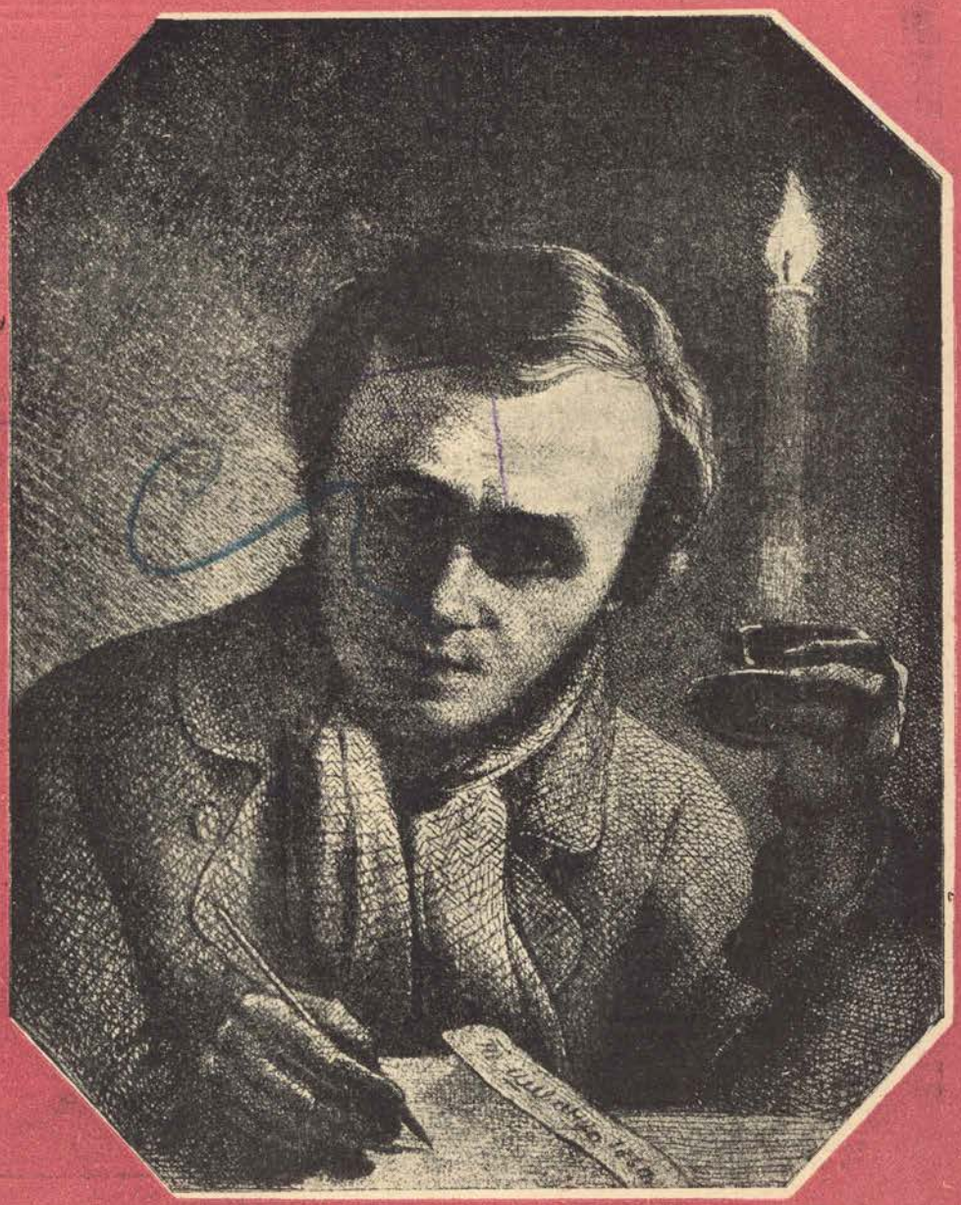

Автопортрет Офорт 1860 р.

80

ДИВАНЫ, ТАХТЫ, СТУЛЬЯ и МАТРАЦЫ

собственного производства

продается недорого

Там же прием заказов и ремонт.

Красно-Октябрьская (б. Конторск.) 42, во дворе

Л. Каплун.

ОПТИК Б. ГРИНБЕРГ

Харьков, ул. Свердлова, № 3.

Изготовление очков—пенсне, шлифовка оптических стекол по рецептам врачей.

Мебельно-обойная мастерская

прием заказов и переделок

разной гнутой мебели и матрацов.

Ул. Карла Маркса 18 (б. Благовещенская).

И. М. Сапожников

МАГАЗИН „МАРС“

Н/ПАССАЖ

ЗНАМЕНА, ФЛАГИ

шпоры, полевые сумки, кабуры, портупеи, знаки отличия и военно-гражданские значки.

Цены очень дешевые.

СТОЛОВАЯ „АСТОРИЯ“

ПРИ ГОСТИННИЦЕ

ЗАВТРАКИ, ОБЕДЫ, УЖИНЫ.

ПЕРВОКЛАСНАЯ КУХНЯ ПОД НАБЛЮДЕНИЕМ

ОПЫТНЫХ КУЛИНАРОВ

Изготовление исключительно НА СЛИВОЧНОМ МАСЛЕ из свежих продуктов.

Большой ассортимент напитков русских и заграничных фирм.

Во время обеда и ужина играет струнный оркестр.

ПО ВОСКРЕСЕНЬЯМ ОТКРЫТО

Ежедневно блины.

П. Л. КОТОН, аренд.

3-й ГОСМЕХАНИЧЕСКОЙ МАСТЕРСКОЙ

Харьков, ул. Яковлева № 2 (б. Михайловская).

ИЗГОТОВЛЯЕТ:

1) Медико-санитарные аппараты; автоклавы, стерилизаторы, гидропульты, дезинфекц. аппараты. 2) Аппараты для химико-бактериологич. лаборат. Термостаты, сушил. шкафы, перегон. кубы и проч. для обогревания электрич., газом и керосином. 2) 4-х гнездные электрические ванны. 4) Вакуум-аппараты, чаши выпарн., сушилки, и пр. 5) газолиновые аппараты и принадлежн. Физические и химические приборы.

Ремонт всевозможных аппаратов.

Прием заказов по чертежам.

НЕ ЗАБУДЬТЕ!!! ЧТО ТОЛЬКО

Хна-Басма „Гари“

БЫСТРО ПРОЧНО ОКРАШИВАЕТ **ВОЛОСЫ, БРОВИ, РЕСНИЦЫ, УСЫ, БОРОДУ** В ЛЮБОЙ НАТУРАЛЬНЫЙ ЦВЕТ.

Новость!!

Восстановитель „ГАРИ“

Возвращает седые волосам постепенно, а потому незаметно для окружающих свой натуральный цвет. Цена для волос **3** р., для бровей—**2** р. **50** и **1** р. **50**. Восстановитель **2** р. **50**. Цены указаны без пересылки и упаковки. **Остерегайтесь многочисленных подражаний и подделок.**

ТРЕБУЙТЕ только лаборатории „ГАРИ“ Г. А. Александрова. Москва, ул. Герцена (б. Никитская) 22. Отд. 6. Тел. 4-42 78.

МУЗЫКАЛЬНЫЙ МАГАЗИН. **М. ПОЛЯКИН** МУЗЫКАЛЬНЫЙ МАГАЗИН

Харьков ул. Р. Люксембург 10 (б. Павловская)

30 р. 12 р. 45 р. 4 р. 50 к. 16 р. 80 к. 40 р.

СТРУНЫ, НОТЫ, ИГОЛКИ и ВСЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ.

УСТРОЙСТВО ВОЕННО-ДУХОВЫХ и НАРОДНО-СТРУННЫХ ОРКЕСТРОВ.

РЕМОНТ МУЗЫК. ИНСТРУМЕНТОВ, ГРАММОФОНОВ и ПИАНИНО.

РІК ВИДАННЯ III.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 11
13-го березня
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

В лютневі дні військо прибуло до Державної Думи. Читають газети

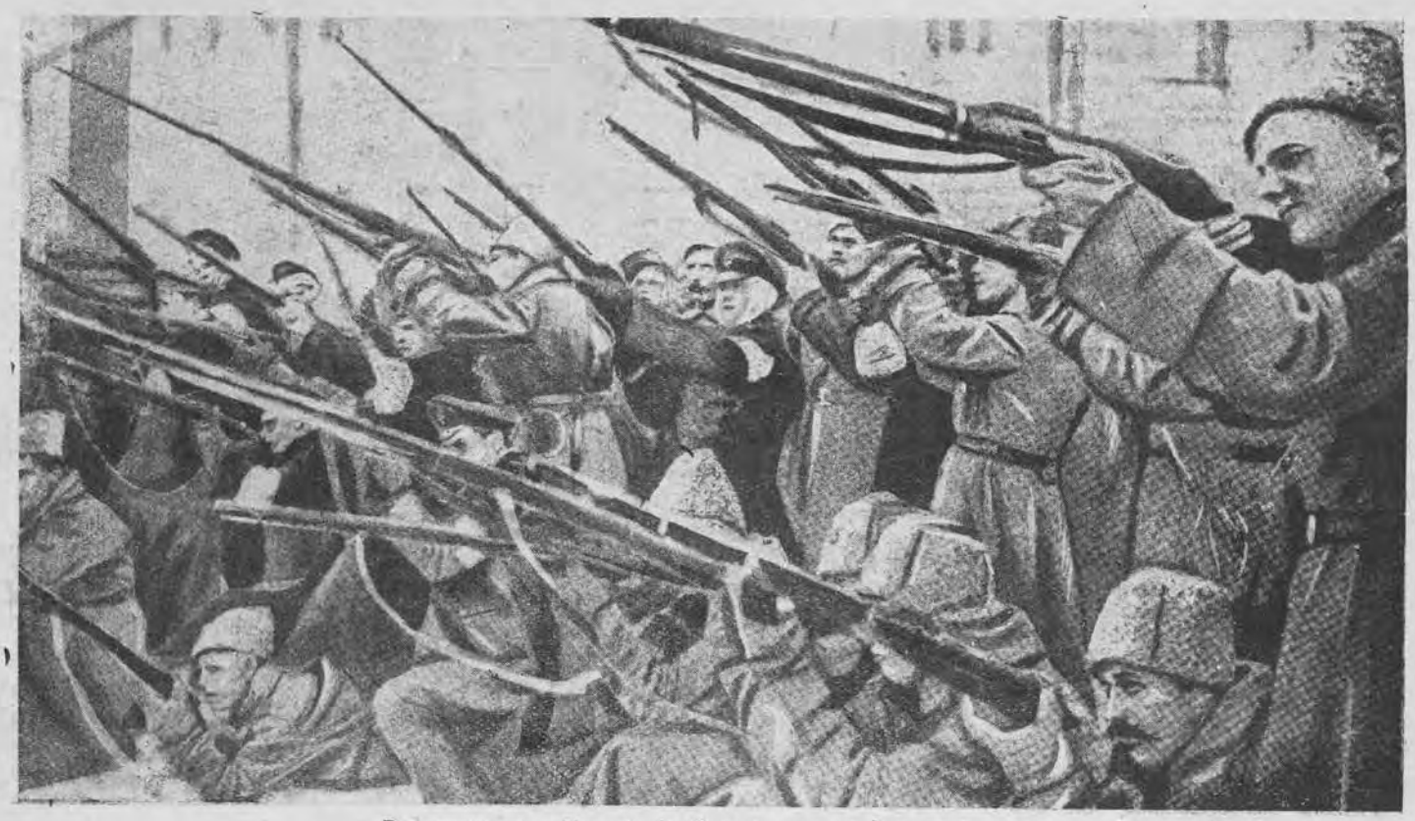

В лютневі дні в Петербурзі. Обстрілюють підозрілий будинок

ВОРОГИ

Оповідання **Гордія Коцюби**

З МОРЯ з самого ранку дув шпаркий вітер.

Розгонисто налітав раз-у-раз на скелястий беріг, на високі темні кипариси і покрутившись у верхів'ях, линув далі зі стогоном, з виттям, до підніжжя гірського пасма.

А слідом зза безбережної морської далечини випливали попелясті хмари. Розростаючись біля обрія, мінилися фарбами і неслися вгору, заволікаючи ввесь небесний простір.

Полоскав дрібний дощ. Дрібний і в'їдливий, як осіння мрячка на півночі. Хвилинами переходив у великі краплини, щоб потім знову припустити ніби крізь ростягнуте там десь у горі густе решето.

Санаторійці, збившись у курзалі, затягали навмисне свій сніданок. Однаково—не підеш на беріг на ріжні фізичні процедури.

Говорили про вечірню духоту та безсонність минулої ночі, що, як виявилося зі слів давнішніх санаторійців, завжди трапляються перед грозою. Говорили про соняшні ванни і морські купання. Хвалилися нагуляними за останній тиждень хунтами, весело, задоволено, з приємною усмішкою на лиці. Або скаржились „як було в день приїзду"—додаючи: „Та правда, лікарі кажуть—не в хунтах діло". А розмовляючи, розстібали пазухи одне перед одним і виставляли на показ засмажені груди. От, мовляв, здорово, як здорово!

Та прийшов завгосподарством і заявив категорично, що треба звільнити залю, бо Настя, служниця, і сьогодні, хоч і негожа днина, має її прибирати. Такий уже звичай повівся.

Неохоче вилазили з за столу санаторійці. І невдоволені росходилися по своїх палатах.

Наша палата повернулась до себе на другий поверх так само „розгвинченою". Сталася наче несподіванка і вибила всіх зі звиклої колії, не знали, що робити, як убити порожній дообіденний час. Хто простягся в ліжку і, задравши голову вгору, тупо дивився у білу, чисто вимазану стелю, хто насуплено топтався між ліжками, з одного кутка до другого, а хто мовчазно, й завзято змахував раз-у-раз рукою, ловлячи в'їдливих мух.

Порушив тишу тов. Макар.

— Бач, який зарядив,—буркнув сердито, поглянувши на заплакане вікно.—І носа нікуди висунути. Сиди тут у чотирьох стінах, мов у манастирі, від світу й людей відірваний. Аж отут поправишся.

— Спокій, спокій і спокій—це нарзан для нервів,—відгукнувся трохи жартовливим тоном тов. Федь.

— Кому що! Одному пряжки, а іншому ремінець—відказав байдуже тов. Макар—і додав:—Ех, поїхав би до себе на Дінець, так спочив і погуляв би. Там тобі й рибку можна половити, і братва своя. Так ні, приперся сюди. А на чорта? Ремонт, кажуть!

Розмова обірвалась.

Потяглися хвилини пригнобленої мовчанки. Тільки як і раніш полоскав за будинком дощ та рвучкий вітер шугав крізь віконні щілини, обдаючи обличчя свіжим повітрям.

— А цікаво було б знати, що робиться зараз у нас у столиці?—Дивлячись у далечінь замислився тов. Абрам.—Спека й духота, що й чортам важко дихати, чи може приємна прохолода, така здорова свіжість?

Тоді підвів голову з ліжка т. Короп і нагострив вуха.

— Про яку це погоду торочите?—запитав підозріло. — Вчорашню дискусію може хочете продовжити? Ні, прошу, дайте мені спокій. Я приїхав не парламентські дебати слухати, а спочивати в санаторії. Спочивати я приїхав, чуєте, оратори?

— Хмурі дні таки зовсім кепсько впливають на психіку людей, зокрема неврастенічних. Воїстину медицина тут не помиляється.

Тов. Короп схопився за ліжка. Очі блиснули ворожим огнем, губи нервово тремтіли. Гостре, вразливе слово, здавалось, от-от зірветься з уст. Але раптом простяглися серед палати руки і повисли театрально в повітрі.

— Прошу слова, ласкаве товариство!—добродушно проказав тов. Федь.—Знаєте що? Давайте, хоч на сьогодні, доки йде дощ, оголосимо соціяльний мир і закладемо, ну хоч би клуб мандрівників, або що. Не розумієте? Кожен з нас звичайно, мандрував за ці роки, вольно й невольно, один з приємности, розваги, чи то обов'язку, інший з примусу, неминучости. Розумієте? Так отже хай кожен росповість щось найбільш вразливе з мандрівки чи, то-пак, зі свого життя.

— Пхе!—пирснув скептично тов. Мирон,—інтелігентська вигадка копирсатись у спогадах. Може про любовні пригоди ще росповісти, з привілею старих бариньок скористатись?

Та більшість охоче вхопилася за думку.

— Ц еж цікаво і скорше пробіжить час.

ДО ДНІВ ЛЮТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

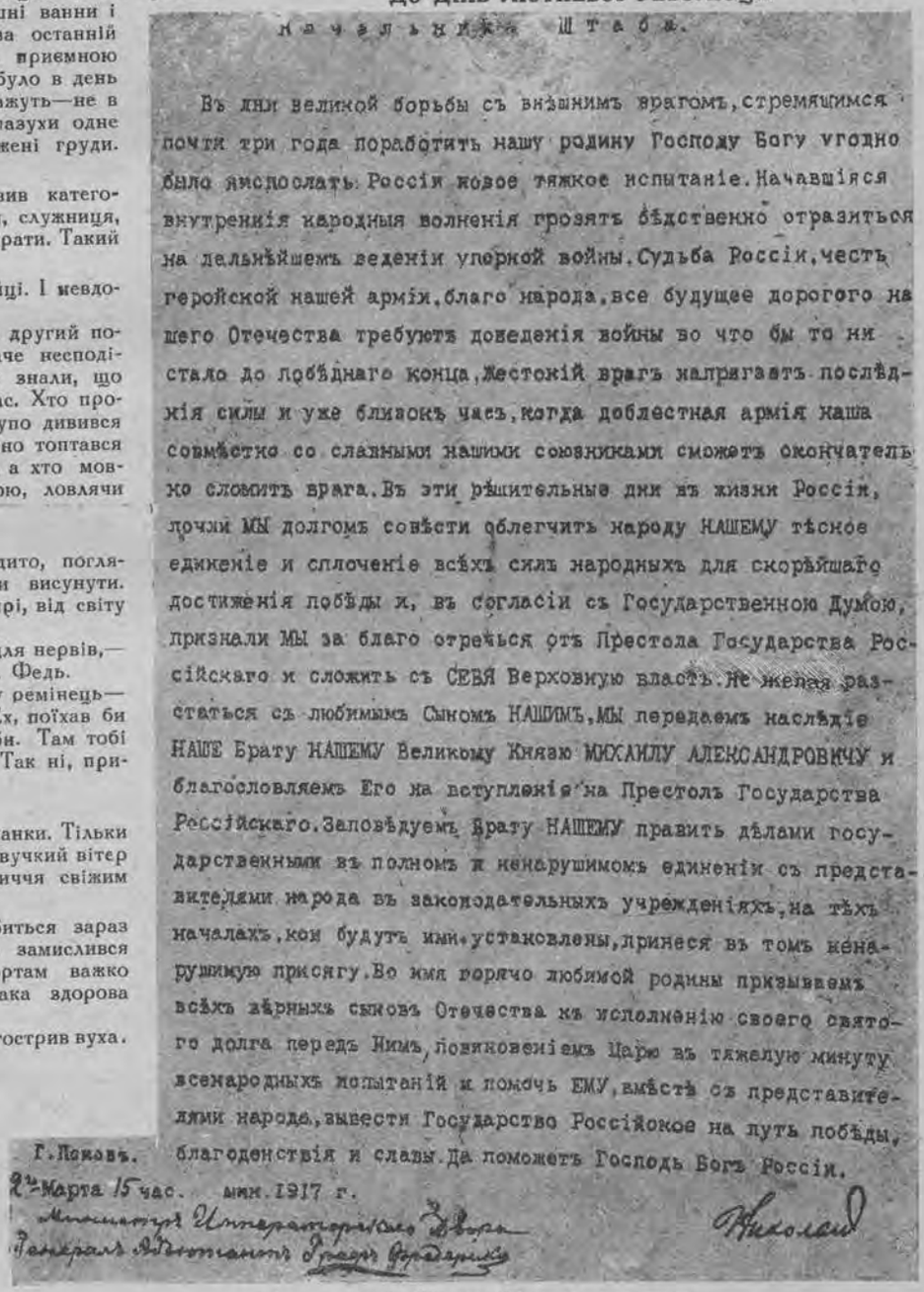

Начальнику Штаба.

Въ дни великой борьбы съ внѣшнимъ врагомъ, стремящимся почти три года поработить нашу родину Господу Богу угодно было ниспослать Россіи новое тяжкое испытаніе. Начавшіяся внутреннія народныя волненія грозятъ бѣдственно отразиться на дальнѣйшемъ веденіи упорной войны. Судьба Россіи, честь геройской нашей арміи, благо народа, все будущее дорогого нашего Отечества требуютъ доведенія войны во что бы то ни стало до побѣднаго конца. Жестокій врагъ напрягаетъ послѣднія силы и уже близокъ часъ, когда доблестная армія наша совмѣстно со славными нашими союзниками сможетъ окончательно сломить врага. Въ эти рѣшительные дни въ жизни Россіи, почли мы долгомъ совѣсти облегчить народу НАШЕМУ тѣсное единеніе и сплоченіе всѣхъ силъ народныхъ для скорѣйшаго достиженія побѣды и, въ согласіи съ Государственною Думою, признали мы за благо отречься отъ Престола Государства Россійскаго и сложить съ СЕБЯ Верховную власть. Не желая разстаться съ любимымъ Сыномъ НАШИМЪ, мы передаемъ наслѣдіе НАШЕ Брату НАШЕМУ Великому Князю МИХАИЛУ АЛЕКСАНДРОВИЧУ и благословляемъ Его на вступленіе на Престолъ Государства Россійскаго. Заповѣдуемъ Брату НАШЕМУ править дѣлами государственными въ полномъ и ненарушимомъ единеніи съ представителями народа въ законодательныхъ учрежденіяхъ, на тѣхъ началахъ, кои будутъ ими установлены, принеся въ томъ ненарушимую присягу. Во имя горячо любимой родины призываемъ всѣхъ вѣрныхъ сыновъ Отечества къ исполненію своего святого долга передъ Нимъ, повиновеніемъ Царю въ тяжелую минуту всенародныхъ испытаній и помочь ЕМУ, вмѣстѣ съ представителями народа, вывести Государство Россійское на путь побѣды, благоденствія и славы. Да поможетъ Господь Богъ Россіи.

Г. Псковъ.
2 Марта 15 час. мин. 1917 г.

Министръ Императорскаго Двора
Генералъ Адъютантъ Графъ Фредерикс

Николай

Акт зречення Миколи II-го від престолу

Не заперечували, нарешті, і скептики.

Зараз же нарізали паперців, наробили цидулок. Кинули кому починати. Жеребок випав тов. Макарові.

Він повертів у руках розгорнутий папірець із знаком плюс і провів рукою по оголеній голові, неначе витискуючи призабуте.

...Так,—протяг замислено, спинившись очевидно на якійсь пригоді.—Так,—повторив уже більш рішуче і кахикнув, пробуючи голос.

— Того року,—почав тихим і нерівним голосом,—я працював у місті Енському. Що то за праця була, скажу я вам! Нова людина, сьогоднішній партієць і уявити не може. Зранку, вхопивши портфеля, біжиш з дому. Спочатку мотаєшся у відділі, потім засідаєш у виконкомі, а там іще десь. А вечером, висолопивши язика, прешся в ячейку, на збори. Отак шість день б'єшся, як риба в ополонці, а настане неділя, їдеш на село знову на роботу. Вибратись зараз на село це одна розвага, вищого сорту, можна сказати, удовольствіє, а чи так було в ті часи?

Тов. Макар спинився. Його лоба перетнули довгі глибокі зморшки і на лиці лягли риси якоїсь задуми.

По хвилині глибоко зітхнув, запалив цигарку і міцно затягся з невідчутою ще, здавалось, насолодою. Далі струсив головою, розвіюючи неначе важкі думи.

— Отож однієї неділі,—вів далі,—зранку, значить, виїхав я в село Михалківці на засівну кампанію. Пара коней, відпочивши за ніч, швидко відмахала 20 верстов і в ранній полудень я був уже в селі. Народу зібралось біля ради на диво багатенько. Обмінялись коротко словами і, не заволікаючи, приступили до діла. Голова ради, комнезаможник, відкрив збори і сказав так би передмову: „Ми, товариші і граждане, народ темний, проклятими царями й попами задурені, а нам треба світу, щоб знати, як вийти на правильну лінію соціялізму. От, значить, і приїхав до нас з увику дорогий гість і зробить доклад про стан міжнародніх експлоататорів, буржуїв значить, про внутрішнє положення совецької республіки і місце в ній засівної кампанії".

Після цієї передмови я зліз на трибуну і, знявши картуза, простяг руку.—Прошу, мовляв, уваги.

Невиразний шепіт хилитався в натовпі, преходячи в гостре гудіння. Почулися вигуки, спочатку неясні, а далі голосніші, ворожі.

— Не морочте нам голови своїми балясами!

— Чули вже ваших пісень, та ситими від того не стали!

— Нахазяйнували, нічого сказати, голодранцями ходимо!

Я зробив іще раз знак рукою. Та гудіння не вгавало. Тоді я демонстративно зійшов з трибуни.

— Діло, кажу, ваше, не моє, як знаєте.

МУЗЕЙ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ В МОСКВІ

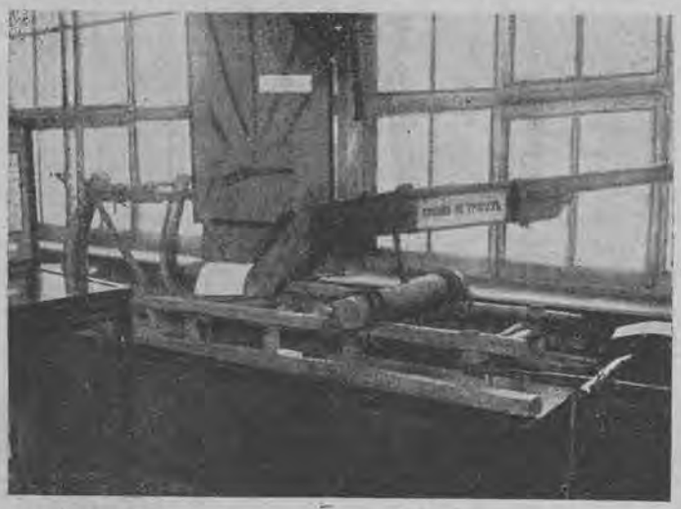

Відділ горожанської війни. Саморобна гармата алтайських партизанів

Мій маневр досяг результату.

Натовп трохи притих. Почулися навіть голоси „за". А виступ одного моложавого селянина і зовсім утихомирив людей.

— Хай, мовляв, базікає, ми від того не злиняємо і нічого не загубимо, а мо й розумне що скаже.

Його статечний вигляд, спокійний і упевнений тон, серйозний і трохи насмішкуватий, якось мимохіть впечатався мені в пам'ять.

Коли гудіння зовсім стихло, я зійшов на трибуну. І промовляв, як звичайно в таких випадках. Я говорив про англійських імперіялістів, під чиїми чобітьми стогнуть міліони трудящих по всіх колоніях. Про ненажерливих французьких біржовиків і спекулянтів, що дурять голови пролетаріятові ріжними національними забобонами. Не минув, звичайно, румунських бояр і польських панів і т. д. Потім спинився на зрадниках меншовиках. Зробивши, таким чином, міжнародній огляд, я сказав, що очі всіх трудящих звернуто на схід, на нас, де яскраво горить п'ятикутна зірка, чим раз вище підносячись над землею. А при кінці зробив заклик, щоб і маленького шматочка придатної землі не лишилося необробленою.

МУЗЕЙ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ В МОСКВІ

Відділ горожанської війни. „Партизан Алтаю". Скульпт. Лаврова

Тоді знову пройшов глухий шепіт невдоволення, почулися голоси, повні недовір'я, підозрілости та хуторянського тупоумства.

Та виступ того ж таки селянина, Гната, як хтось назвав його поблизу мене, вніс розважність і стриманість. Тоді я прочитав раніш заготовлену резолюцію і коли запитав: „Хто проти", нікого не знайшлось...

З почуттям повного задоволення я ховав у кишеню резолюцію, одноголосно ухвалену. Щеб пак! Ми знали це село як неспокійне, куркуляче, і тому, признаюсь, приємно було побачити його примиреність і нашу перемогу.

„От так здорово,—думав я,—Михалківці теж підуть у ногу з революцією", як значилося в резолюції.

— Ну, Петре, гукнув я весело до свого візника.—Запрягай коней та швидче до міста!

А за чверть години, попрощавшись із головою сільради вирушили в дорогу.

Ми швидко проскочили вузенькими вуличками і виїхали за село.

Дорога пішла полем.

Сонце, як тепер пригадую, стояло ще височенько над обрієм. Довге проміння цілими пасмами росходилося над хлібами. Під його чудодійною силою буйно переливалась колосиста озимина і ніжно вилискувала молодим проростом ярина. Теплі випари нагрітої ще вохкої під зеленню землі стояли в повітрі.

Я зняв свою кепку, виставив лице під проміння і радісними очима дивився навколо.

Було ясно і просторо. Глянеш праворуч—довгими гонами до синього обрію потяглося поле, ліворуч теж саме. Ясно й тихо. Тільки хвилинами де-не-де пурхне якась пташка, покрутиться весело вгорі, роспустить дзвіночки і стрімголов шугне вниз, у хліба. А там знову.

Втягаю в себе п'янке весняне повітря, пахощі зелених хлібів і роспареного чорнозему. І чую, як живущою рідиною тече по жилах цей напій, вступає в руки, в ноги, в голову. Бадьорістю юнацьких днів сповнює моє тіло, хвилює, веселить.

Ого-го!. —гукаю радісно на зустріч пташкам.

ДО ДНІВ ЛЮТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Лютневі дні в Полтаві. Маніфестація робітників та службовців

О-го-го!—несеться полем, і глухне там, десь далеко за горбами.

Та тиша й безлюдь мене вже дратують. Я хочу сміятись, розмовляти, кричати. Моя думка мимохіть лине в місто. Знову ріжними шматочками завертілись засідання, наради, діла—така вже очевидно професійна звичка. І тут пригадався переданий товаришем лист.

„Шановний товаришу! У нас повна весна, а ви так і не здержали слова—побувати тут на весні. А швидко відцвітуть садки і почнуться канікули, бо дітвора і так перестає вже ходити до школи. Як згадаю, що його робити влітку, аж сум бере—нікого зі своїх. Чи не поїхати, думаю, до батьків у Н? Приїзжайте ж, не забувайте своїх добрих знайомих. Галя".

Тоді перебігаю ще раз листа. І дивно! Такі прості й звичайні слова, байдужно прочитані на засіданні, тепер сповнювалися глибокого змісту й цікавости.

Я уявляю м'який і привітний погляд авторки, і незрозуміла радість обіймає мене. „Не забувайте ж своїх знайомих"—бренить перед мене лагідний дівочий голосок.

— А справді, думаю, чому б не скористатися зараз,—поспішати в місто немає чого в неділю.

ДО ДНІВ ЛЮТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Зривають двоголового орла

— Петре!—кажу,—повертай на Гонтові хутори, справа там є, так треба вже одним заходом, щоб потім не плентатись.

Той почухав потилицю. Справді. Зза горба визирала вже, залита промінням, баня високої дзвінниці. Вона нагадувала, що місто недалеко, а значить і спочинок від трускої дороги.

Він став був доводити, що краще відкласти поїздку на інший раз, бо зараз і пізно і коні потомлені, і круг далекий треба робити. Натякнув навіть з якимсь таємним виглядом і на те, що взагалі не слід ночами їздити, бо всяке трапляється.

Та я знав його дурну звичку вигадувати ріжні незручності і вбачати страхіття, де їх нема, але ж знав і слабі його місця. Тому твердо настоював та своїм бажанню, хоч, признаюсь, і довго жалкував по тому.

— Підкріпимось,—підморгнув йому,—буде весело вертати назад.

Магічне слово „підкріпимось" заховувало цілком причадний для нього зміст, і на цей раз справило добре враження.

— Після трудов, конешно,—відказав він коротко, і далі не заперечував.

Швидко звернули на узбічну дорогу. Зникли повільно з очей шляхові стовпи, телеграфний дріт, нарешті згасла висока баня церковної дзвінниці. Широке поле знову розгляглося перед очима.

Сонце було вже на заході. Тільки по горбах сковзали його проміні, а внизу, по балках, стелилася вже легенька присмеркова тінь. Вечірня прохолода тяглася з низин.

Я насунув на голову кепку і дивився на поля, на замріяний десь далеко на обрію синій ліс, на групи дерев, рідко, де-не-де роскиданих по низинах. Я мріяв. Розумієте, я, більшовик і агітатор! Про що? Про світову революцію, засівну кампанію чи сільсько-господарський податок?

Ні! Я мріяв, про що може мріяти теплого весняного вечора людина, коли в неї все гаразд, коли вона певна, що завтра, позавтра і далі вона буде добре їсти, коли ні жінка, ні діти, бо їх ще немає, не насіли на плечі і коли в жилах тече справжнісінька молода кров. Мені ввижалося побачення.

Моя роспалена уява линула вперед.

От-от, здавалось, ми вже в Гонтових Хуторах. Майдан і школа. Я схожу на ганок. На зустріч, зза дверей плеск у долоні і веселий вигук, повний несподіванки.

— А, товариш Макар! Як це славно!

Я дивлюся у чорні з іскрою очі, де грає посмішка, така лагідна, що манить до себе, на довгий тонкий ніс, на принадні губи, де в кутках приховується ледве помітне тремтіння.

Моє серце б'ється прискорено.

Яка чудесна поїздка—думаю замріяний.

Але дужий струс тарантасу виводить мене з мрій.

Я підвожу очі. Перед мене, як і раніше, широке поле. Вечірня тиша розлізлась навколо. І разом мій слух ловить віддалений тупіт.

Я озираюсь.

Позаду, вкутаний порохом, нісся невеличкий кінський відділ. „Мабуть селяне їдуть на ніч на луки“,—подумав я, а проте стало якось не по собі.

— Петре! Швидче гони коней, а то плетуться мов нещасні шкапи.

Підобравши роспущені віжки Петро змахнув батогом, та натомлені коні мотнули тільки хвостами, а далі пішли повільно й ліниво.

А тупіт наближався. Чіткий був ритмічний біг, і чувся навіть дзвін підков об твердий грунт.

„Ну й що ж? Хай собі їдуть“, дивився я по боках, шукаючи наче стежки до тих луків.

Але з кожною хвилиною неспокій закрадався до мене.

— Петре! Швидче гони, коней,—штовхаю в спину нетерпляче і з цікавістю та побоюванням обертаюсь назад.

Повною рисою, ледве стримуючи рослих і баских коней, наближалися 4 кіннотчики двома парами. Чорні цівки рушниці, що визирали з-за плечей, найменш говорили за сільських пастухів.

Признаюсь, першої хвилини я таки отетерів.

— Що за мара?

— От чорт! Кінна міліція,—зітхнув я з полегкістю, побачивши п'ятикутні зірки на кашкетах і звичайні відзнаки міліційної форми.

Їхня байдужість до нас цілком розвіяла всяке підозріння. Я зняв кепку і весело замахав нею на знак дружнього привітання.

— Хай живе!—гукнув на зустріч.

Ми спускались у балку. Коні, почувши полегкість, пішли живіше З другого кінця балки видно було дерева, хуторські двори. „Швидко будемо в Гонтових хуторах“,—думаю, заспокоєний, і крилаті мрії знову полетіли перед мене.

Та кіннотчики, що відстали були, знову стали насідати. І враз двоє винеслося повз нас на замилених конях. Пробігши з півсотню сажень, стримали коней і пішли далі тихою ходою.

Я вирішив відстати від них. Не йти ж на перегони. Коні, й без того стомлені, стримувані візником, пішли зовсім тихо, ледве переступаючи ногами.

Але на диво задня пара кіннотчиків не випередила нас. Якийсь глузливий сміх почувся позаду.

Це починало мене нервувати. Але прошу, чи був який глузд встрявати в суперечки в безлюдному полі з цими задаваками? Я вирішив таки відірватись від них. Під частими ударами батога наші коні, напружуючи в останнє сили, пішли підтюпцем. За кілька хвилин доганяли передню пару. Уже стали було обминати, коли ті враз повернули коней. Заступивши дорогу, один змахнув батогом і що сили вдарив по голоблі.

— Стій! Куди прешся?—напустився хриплим голосом, з перекошеним від злости лицем.

Я витріщив очі, повні здивування.

— Свої! Свої!—коротко відказав і торкнув візника—„Рушай, мовляв“. Але цьвохнув батіг і затримав на місці.

— Документи!—захрипів той же кіннотчик, крутячись біля тарантасу на гарячому коні.

Якась непевність на мент опанувала мене. Я здвигнув нерішуче плечима. Але глянув на вершників, на їхні поважні обличчя, на їхню упевненість і пиховитість—такі, справді, міліціонери, подумав і спокійно назвав своє прізвище.

Глузлива посмішка пробігла тоді по обличчях.

— Комісар, значить,—нахабно й задоволено процідив один.—Зброя є?—запитав строго.

Враз наче розвиднілось. Щось гостре вдарило в голову.

— Невже бандити, засідка?—шпигонуло в серце. Інстинктовно мацнув у кишеню, холодна сталь бравнінга блиснула в руці. Але тієї ж хвилини сильний удар ззаду наганом по руці і мій бравнінг брязнув на землю.

— Падлюка!—вилаявся другий кіннотчик, націлившись рушницею прямо в груди.—Руки вгору!

Ненависть, призирство, страх і надії, пригадую, клекотіли в ту хвилину в моїх грудях, разом з почуттям безсилля й образи на свою необачність.

— Ти мав рацію, Петре, на цей раз—сказав я з болем глянувши на приголомшеного візника.

За хвилину, поруч мене всівся кіннотчик і, вирвавши з Петрових рук віжки, погнав коней. Швидко завернув у бік на мало накочену дорогу, що вела до байраку. Спинились біля перших дерев. Кіннотчики скочили з коней. Звязавши на смерть переляканого візника поклали його на землю біля тарантасу.

— Ну, а тепер поговоримо з тобою, пане комісаре,—глузливо звернувсь один з бандитів до мене.

— Ти, жидівський слуго, чого тут їздиш, народ баламутиш?—визвірився, знизавши мене очима з ніг до голови.

— Кажи!

Я з неприхованою іронією всміхнувся—„Що це—бандитський суд“? І помовчавши трохи відказав рішуче:

— Я за трудящий народ їду!

— Брешеш, харя!—прискіпувавсь той.—Хто землю економіческу в Миколаївці під комуну забрав?

— Люде!—відрізав коротко і гордовито.

— Люде?—пирснув мов скажений другий бандит і зареготав.

— Диви, хоробрий знайшовся, іще пащикує. А ну, знімай мерщій чоботи, ну враз!

Огида піднімалась у серці. Але я покірно сідаю на землю. Чому? Може опанувала безвольність, тліла надія, чи просто страхіття взяло тут гору—хто знає?—Я сідаю на землю і покірно знімаю чоботи.

— Ну, хлопці, кінчайте, почувся голос, певно старшого.

Наступила коротка хвилина напруженого життя. Перед мене промайнули мов би на екрані давно забуті картини. Юнацькі дні, школа, рідне село, своя братва, старенька мати. І глибокий сум обгорнув мене. „Невже я не побачу більше посивілої голови і старечих очей, не почую товариського голосу, не доторкнуся до її чола?

— Кінчайте, хлопці, кажу!—знову гукнув старший.

Я мимоволі підвів на нього очі. Щось знайоме кинулось в лиці.

— Гнат!—вирвався з уст короткий звук, повний несподіванки і якоїсь надії.

Але в ту ж мить мене підхопили двоє під руки, давши стосуна в спину.

— Повернись!

Я кинув зором, шукаючи наче порятунку. Як тепер пригадую, навколо було тихо. Вечірня імла стелилася густим павутинням між деревами.

Вниз!—подумав і націлився вже пуститись поза деревами, але кляцнув замок, розітнувся постріл і мертвим пластом звалився на землю.

Тов. Макар спинився. Знову важко зітхнув і, запаливши цигарку, глянув зажурено за вікно.

— Ви, звичайно, дивуєтеся,—проказав знову,—чому саме я тут, у палаті разом з вами, а не де інше. Так отже, слухайте. Швидко потому з ближчого хутора дійсно приїхали люде пасти коней. Спочатку побачили тарантас, що під ним лежав ще зв'язаний візник, а там надибали й мене. Обмили холодною водою рану,—була у груди наскрізь,—перев'язали полотном, а вдосвіта одвезли в місто.

Я лежав у лікарні Проходили дні й тижні, минув квітень і сходив уже травень. Рана почала нарешті заживати. Я почував нові сили. Радість життя обіймала мене. Я—весело сміявся, коли відвідували товариші. Макар, кажу, живуча істота, Макар швидко піде знову на роботу.

Я вже думав вичисатися з лікарні, коли одного разу в мою палату поклали хворого. Лікарня ж—що в'язниця. Хто не поцікавиться новим сусідом, не висловить йому співчуття а часом, коли має змогу, не допоможе?

Мій сусіда росказував зажурено, хвилинами тихо стогнав, або сціплював зуби. Пішло в дурнички.

Якось випадково з дробовика поранив праву руку. Ну, думав, заживе, хіба рідко це трапляється. А воно ні. Що далі—гірше, болячіше. Каже лікар—треба буде різати руку, калікою, значить, станеш.

Я слухав його скарги й болі, дивився в лице. Десь наче бачились, зустрічались чи що, так, так. Зовсім знайомі очі. Та невже він? Гнат,—пригадав, повний радости, гніву і помсти. Тієї ж хвилини я подзвонив з контори до нач. міліції, щоб негайно прибули по важній справі в лікарню. Вернувшись в палату ходив нервовий, чекаючи.

А хорий оповідав важко, тягуче.

— Калікою станеш. А тут жнива йдуть, нікому працювати буде. Не наробиться жінка, коли біля спідниці двоє малих. Та коли б усе ще благополучно, а то лікар каже—зараження крови. А вмирати не хочеться замолоду, пожити б іще.

Я слухав його, скоса поглядаючи на змарніле обличчя. Без надійна річ, хлопче.

Коли через півгодини зайшов нач. міліції і викликав мене, в контору, я спокійно відказував:

— Дякую тобі, друже, ти давно навідувався до мене, а я скучив за тобою. Та й подзвонив.

Тов. Макар замовк. Хтось глибоко зітхнув.

За вікнами, як і раніше, все ще сіявся дощ, дрібний і відливний, як осіння мрячка на півночі.

ЗМІНИ В УРЯДІ УСРР

Тов. **Х. М. Гулий**
Призначений на Наркома Праці УСРР

Тов. **В. П. Затонський**
Призначений на голову ЦКК КП(б)У та НК РСІ

Тов. **М. О. Скрипник**
Призначений на Нар. Ком. Освіти УСРР

Тов. **В. І. Порайко**
Призначений на Нар. Ком. Юстиції УСРР

БОРОТЬБА ЗА СІЛЬРАДУ

Нарис **П. Лісового**

Перевибори сільрад минулися цього року під знаком великої активности села. По багатьох місцях навколо перевиборів часто точилася гостра боротьба. З одного боку стояв бідняцько-середняцький блок, а з другого глитай, що хоч і був усунутий з арени виборчою інструкцією, а все ж змагався за вплив.

Глитай, як і торік, ні своїх списків, ні своєї платформи не виставляв, бо це йому в сучасний момент не корисно,—адже тоді всякий може пізнати, куди він гне. Глитай, так би мовити, пішов у глибокий обхід і давав бій на персональному складі майбутніх сільрад.

Метод він уживав ріжних. Так, на Старобільщині в окремих районах подавано однакові, заздалегоди вироблені, записки робітникам ОВК, що відчитувалися перед селянством. Широко також використували глитаї наше міжнароднє становище,—нестеменною брехнею.

По других місцевостях казано, що війну вже оголошено, одні казали, що забрано Крим і Одесу, а другі—Київ та Винницю. Чутками цими глитаї намагалися внести росклад у маси виборців і тим самим так чи інакше зірвати самі вибори.

В багатьох пунктах відзначено, що церковники збирали свої таємні наради, де давали директиви „своїм людям", за кого голосувати та кого виставляти в кандидатські списи.

На Коростенщині один колишній лісопромисловець що дня збирав коло себе 30—40 селян і обробляв їх і колективно і індивідуально. Загалом, що до „сбробітку", то перевиборча хроніка справді багата на факти: обробляли і з церковного амвону і на таємних нарадах, і за чаркою: „П'яні підпольні виборчкоми" констатовано в багатьох пунктах.

Проти цього натиску стояв єдиний фронт бідняка з середняком.

Були села, де на перевибори сільради приходило 90% виборців.

В наказах новим сільрадам багато місця уділено освітній, санітарній та агрикультурній роботі.

Сьогорічні перевибори не тільки довели, що політика комуністичної партії відносно села правильна, але й те, що село політично виросло і що воно витримало іспит на свою політичну дозрілість. З другого боку, перевибори показали, що сільрада стає органом широкої трудової демократії на селі, де на практичній роботі основні шари села—незаможники й середняки—вчаться керувати державою.

Слухають відчит про роботу сільради

Вчаться перевибирати

СПРАВА ОЛЕКСАНДРА ІЛЛІЧА УЛЬЯНОВА

1 березня 1887—1 березня 1927

Сорок років в тому, на 1-го березня 1887 року, група терористів-народовольців призначила вбити Олександра III-го. 40 років тому того ж дня, 1-го березня, цю групу терористів було заарештовано. Змовців погубила необережність одного з них—Андреюшкина, що написав напіводвертого листа до харківського студента Івана Нікітіна. Цього листа було перлюстровано департаментом поліції і він навів на слід терористів.

Змовці вирішили вийти першого березня з бомбами в руках проти царя. Андреюшкина та Генералова було арештовано вранці 1-го березня на тротуарі біля головного штабу, Осіпанова—біля Казанського собору. Канчера—на розі В. Морської, Горкуна—напроти Александринського театру і Волкова—на Невському проспекті.

Олександра Ілліча Ульянова —ініціятора змови—було арештовано на мешканню Генералова. Не маючи терпіння дочекатись результатів вистежування царя, він пішов на мешкання Генералова, де була вже засідка поліцаїв. Тут його й затримали.

З допиту арештованих жандарми хутко довідались про ролю Ульянова в діяльності викритої терористичної групи. Сам Ульянов на допиті визнав себе за винного, признався в намірі вбити царя, для чого він і виготовляв де-які частини бомб і т. д. На останньому допиті 21-го березня він сказав: „Мені одному з перших спало на думку утворити терористичну групу, і я брав найактивнішу участь у її організації: діставав гроші, підшукував людей, помешкання, тощо. Що-ж до моєї ідейної, інтелектуальної участи в цьому ділі то вона була повна, тоб то я робив усе, що дозволяли мені мої здатності і сила моїх знань та переконань".

Олександер Ілліч Ульянов

Олександер III виявляв великий інтерес до слідства над учасниками справи 1-го березня. „Програма терористичної фракції партії народньої волі", записана Ульяновим, потрапивши до рук Олександра, „удостоїлась" його безграмотної резолюції: „Це записка навіть не божевільного, а справжнього ідіота". Фразу з програми, де говорилось, що „ за нинішнього режиму в Росії неможлива ніяка частина цієї діяльности", цар підкреслив і написив: „Це мене тішить". Прочитавши пункт— „безплатне навчання" цар зауважує: „Мудро", а після слів— „передової, кращої частини російського суспільства"—він іронічно виписує: „Справді, це все перли Росії". Далі переглядаючи написану Олександром Ульяновим програму, він пише на полях: „Справжнісінька комуна", „Самовпевнености багато, заперечувати не можна"... і т. д.

Поведінка Ульянова на допиті теж звернула на себе увагу царя. Цар на краях допиту пише: „Більше він нічого не скаже". В журналі „Былое" за 1917 р. в спогадах Лукашевича знаходимо такі рядки: „Коли я побачився на першому засіданні з Ульяновим у суді, то він, стискуючи мені руки, сказав: „Коли вам що треба буде,—говоріть на мене",—я прочитав у його очах безповоротну готовність умерти".

Анна Ілінішна в своїх спогадах говорить, що підчас побачення з матір'ю О. І. Ульянов, заспокоюючи її, намагався яко мога примирити її з його долею.

„Треба примиритись, мамо"—казав він. Він нагадував їй про менших дітей, про те, що його менший брат (В. І. Ленін) та сестра кінчають цього року з золотими медалями і будуть для неї втіхою...".

На суді велику принципіяльну промову пробував виголосити лише один Ульянов.

Але його скоро перебив голова, не даючи йому говорити.

Присуд сената, що відбувся 10-го квітня, визнає, що Ульянов „брав найактивнішу участь—як у злочинстві, так і в підготовчих заходах до здійснення його"...

Кара на смерть Ульянова, Шеверьова, Осіпанова, Андреюшкина та Генералова відбулась 8-го травня того ж року у Шлісельбурзькій фортеці.

Присуд виконували в присутності товариша прокурора Щегловітова, що потім став міністром юстиції і відомим чорносотенським діячем.

Умови Шлісельбурзької в'язниці не давали змоги скарати всіх п'ятьох разом.

Спочатку повісили Генералова, Андреюшкина та Осіпанова, а потім до ешафоту було підведено Ульянова та Шеверьова...

Інших, другорядних учасників справи—Лукашевича, Новоруського, Ананьїну, Броніслава Пілсудського, Пашковського та Шмідова було засуджено на каторгу та на заслання на ріжний термін.

Так росправився царат з останніми з народовольців-терористів.

Олександер Ульянов, заспокоюючи свою матір, що прийшла побачитися з ним у фортецю, не помилився: молодший брат його Ленін виправдав сподіванки своєї матері і свого старшого брата.

А. Елер

До роковин Т. Шевченка

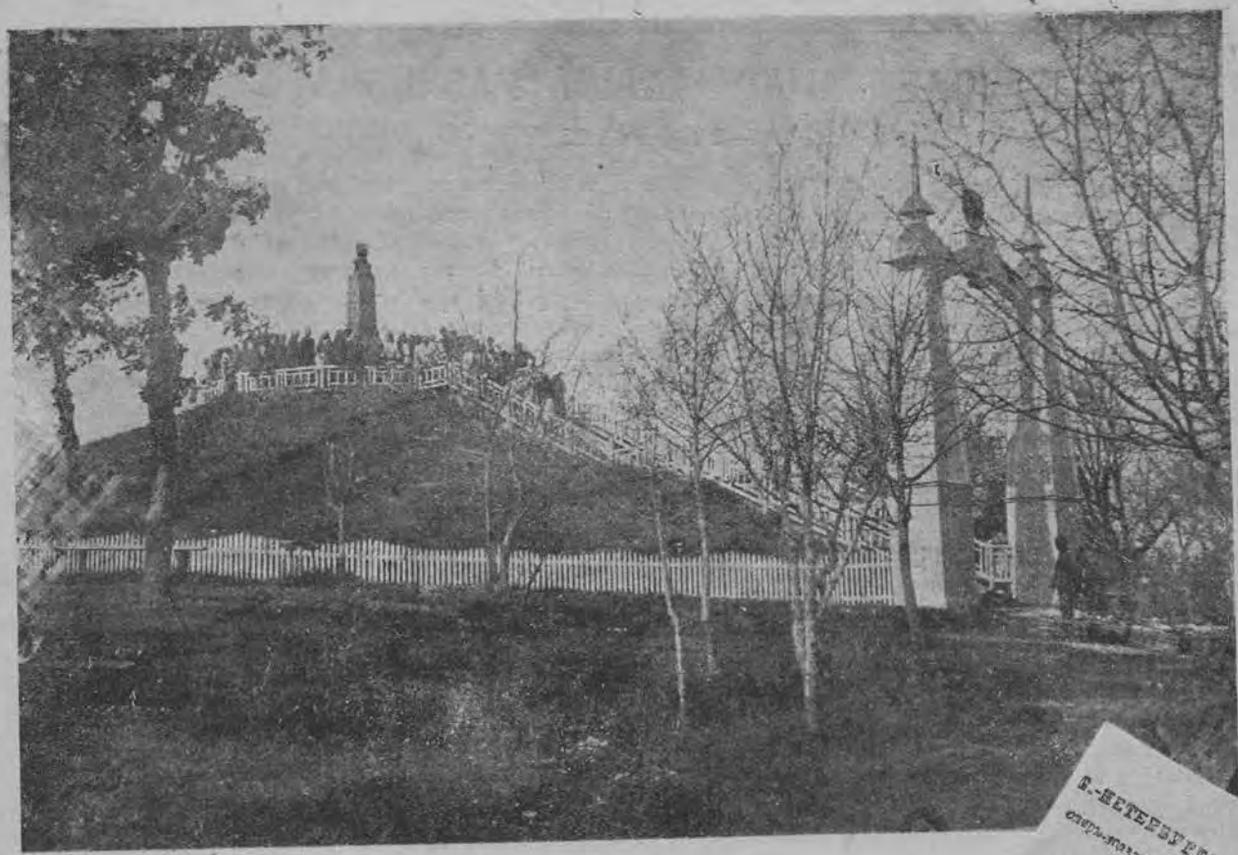

Могила Т. Г. Шевченка в теперішньому вигляді.

Праворуч подаємо кілька документів — листування ріжних установ з приводу Т. Шевченка, особливо після повороту його з салдатів. В одному з цих паперів командир Оренбурзького корпуса виносить сувору догану комендантові Новопетровської фортеці за те, що він відпустив Т. Шевченка просто в Петер-

Багато міст на Україні, заводів, селищ хочуть м
Ось нещодавно було відкрито пам'ятника в м. Сума
Праворуч — будинок у Київі, де жив Т. Г. Шевч

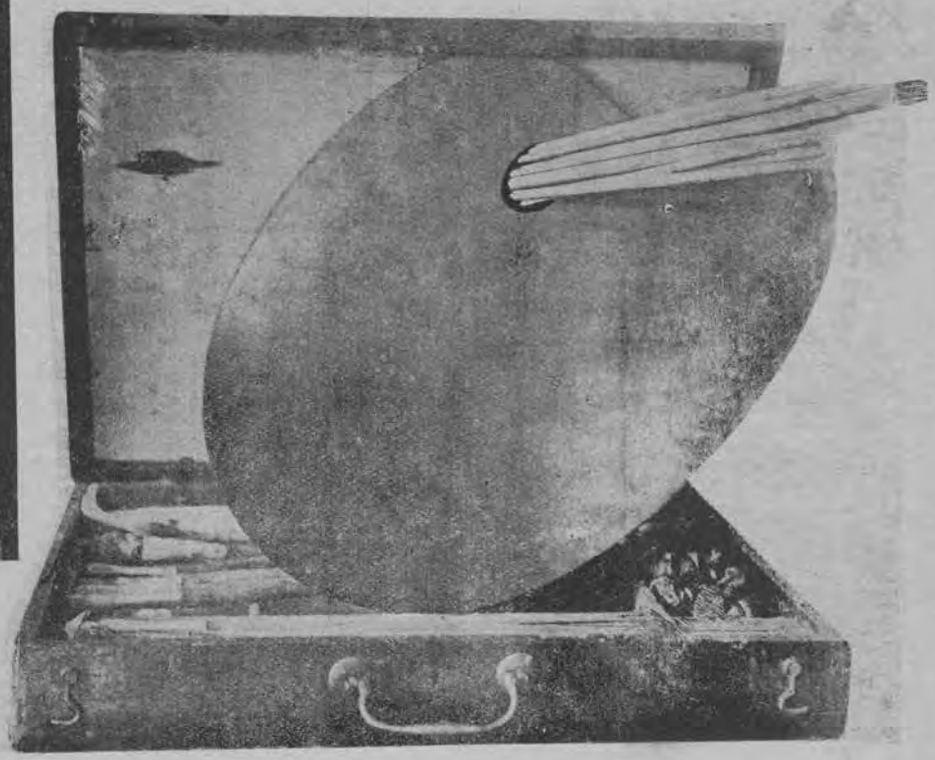

Ліворуч: **Тенер**—Бюст Т. Г. Шевченка.

Праворуч: **Палітра та фарби Т. Шевченка**. (Чернигівський музей).

бург, а не в Уральськ, як того вимагало безпосереднє начальство. Тут і листування про приїзд „рядового Тарасія Шевченко" в Новопетровську фортецю, „отданного на военную службу из политических преступников". Друкуємо й свідоцтво на право проживати Т. Г. в Петербурзі протягом одного року.

ть мати пам'ятника Т. Г. Шевченкові, великому бунтареві і поетові.
Сумах (ліворуч).
Шевченко.

ПО УКРАЇНІ

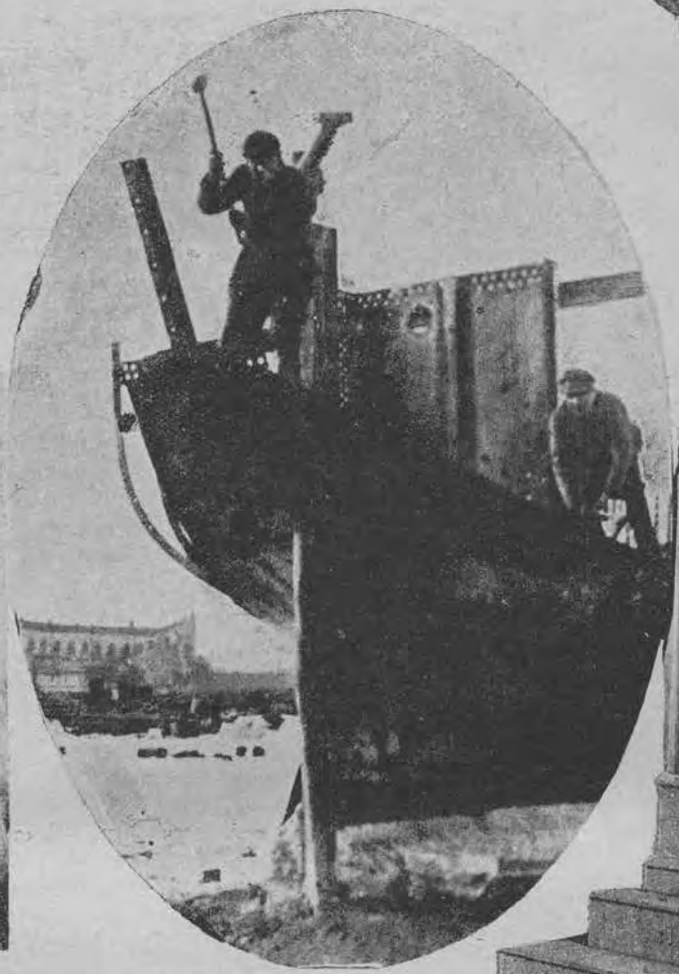

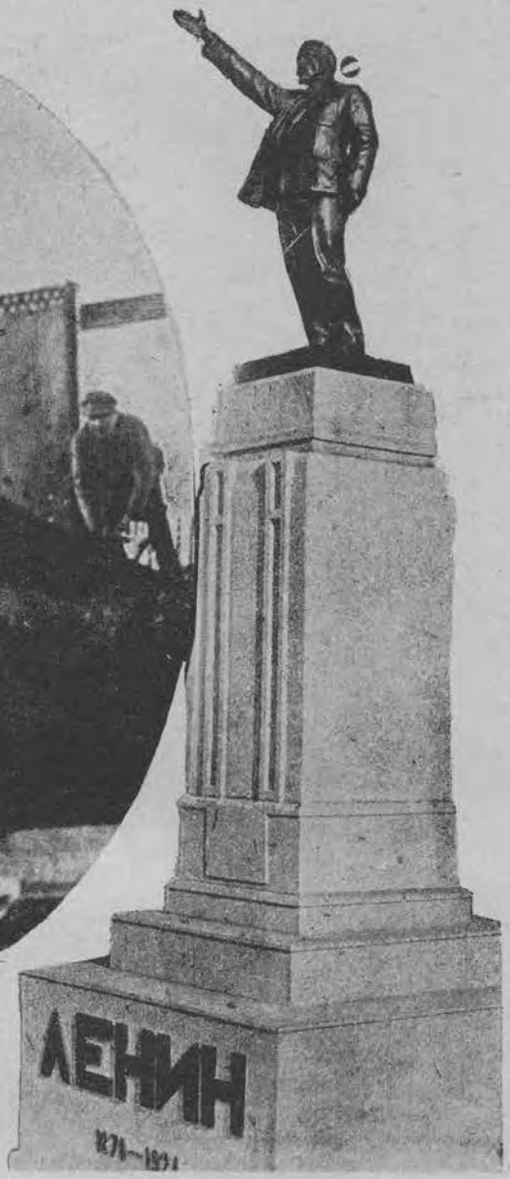

Василь Касіян, відомий український художник-графік, що приїхав з Західн. Европи на Україну і працюватиме в Київському Художн. Інституті. Роботи тов. **Касіяна** ми подавали в № 8 „Всесвіту". В овалі — Одеський док. Розбирають старий пароплав. Праворуч — пам'ятник тов. **Ленінові** в Кременчуку

Старовинна рукописна Євангелія другої полов. XVI ст., в Полтавському Держ. музеї. Євангелія належала гетьманові Мазепі. Знайдено її в Переясловській духовн. семинарії

Проф. **П. Ів. Кравцов**. До 45 річного ювілею роботи на полі сан'освіти

Англія купує прихильність індуської буржуазії, збудувавши для неї постійний парламент. На фотографії—відкриття індуського парламенту.

В овалі—Шанхай—гавань. В гавані військові судна чужоземних держав

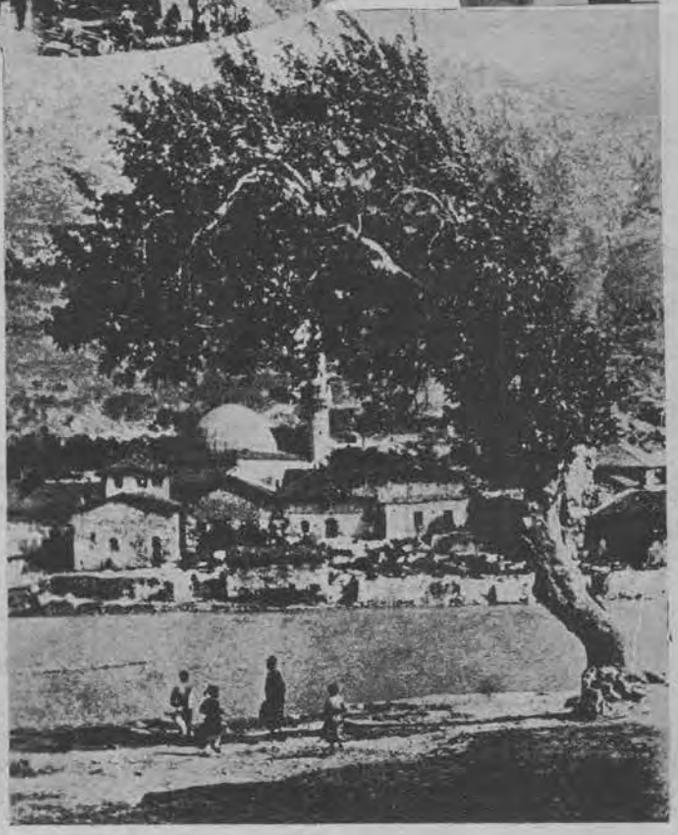

Після землетрусу в Югославії. Околиці міста Сараєво (Боснія) після землетрусу. Ліворуч—Любин, місто в Герцоговині, зруйноване землетрусом

Сто тисяч

Нарис **Белли Берг**

Уявіть собі людину, що майже кожне своє речення починає так: „Коли я виграю сто тисяч..." І ще уявіть собі, що вона так само відполідає вам, коли ви просите в неї позичити 3 карбованці, бо ви... бо у вас...

Не думайте, що люде цього типу наповнюють театр у день

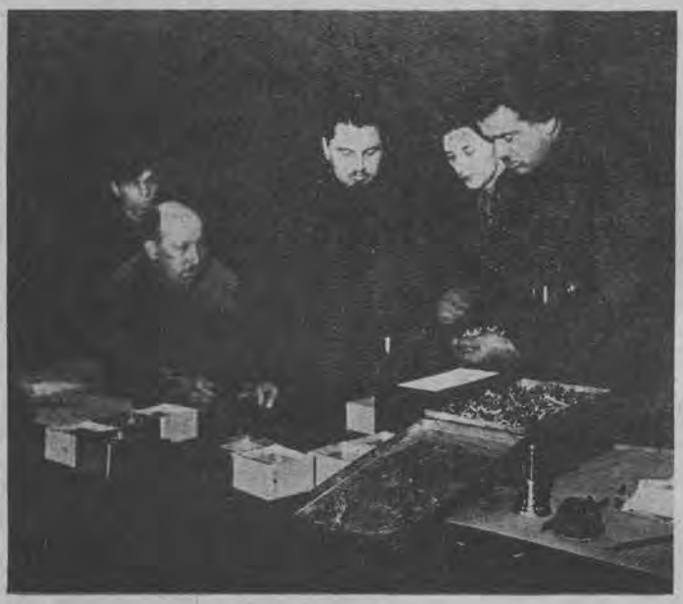

Тиражна Комісія

тиражу виграшної позики. Ні, вони сидять дома, вони довідаються про наслідки тиражу за місяць по ньому і дуже недбало прочитають таблицю, а звістка про те, що їхня серія вийшла в тираж, їх зовсім не здивує: вони стільки раз у думках вигравали гроші, що їм власне вже не потрібний виграш—вони ситі з мрій.

Сцену затягнуто чевоним. В глибині її, на червоній дошці зеленими й синіми елекричними лампами малюються вогневі числа серій, суми виграшів і номера облігацій. Кількаярусна заля повнісенька людей і оперезана чевоними полотнами плакатів.

Ріжнокольоровими хмарами носяться листівки. Сухорлявий і дотепний доповідач пояснює суть і значіння виграшної позики. Йому посилають записки з ріжними запитаннями:

Запитання:—Де можна буде одержати 100.000 карбованців?

Відповідь:—Можна через Держбанк і не їздячи до Москви, хоча для такого випадку варт витратити 15 карбованців на квиток!

Запитання:—Що робити тому у кого вкрадено виграшну облігацію?

Відповідь:—Залишається тільки добре поплакати.

Питання:—Коли той, що виграв, сплачує аліменти, чи платитиме аліменти і з виграшу?

У відповідь:—Регіт.

На авансцені стоять два подібних до колес ящики на ослонах, покриті з боків шклом. В середині кожного можна повертати валок перемішуючи насипані в урну-колесо рурочки квитків.

Після першого тиражу залишилося всього 5.820 номерів серій у кожній серії по 50 номерів облігацій. У велику урну-колесо покладено 5.820 квитків з номерами серій, у маленьку—тільки 50 квитків з номерами облігацій від 1 до 50.

Велике колесо повертається, квиточки перемішуються, відчиняється віконечно в урні і з нього виймають тільки один квиточок, кладуть на мисочку і подають Голові Комісії. В той же час повертається нове колесо і з нього таким самим чином виймається один з 50 квиточків. Номер першого квиточка—серія і номер другого—облігація, виголошуються тричі членами комісії й світяться химерними світлячками на червоній дошці. З обох колес виймають квиточки діти з дітбудинку не старше 8 років. Схвильовану й підозрілу публіку заспокоює невинний вигляд дітей. Вони не одурять.

Вранці розігрують маленькі суми—від 100 крб. до тисячі, тому атмосфера в залі легша—жартовлива. Ніхто не чекає виграшу, та й не хоче його: що за інтерес, яких небудь 300 карбованців! Всі думки, всі почуття повернулись в одну цифру, випалену фіялковими огнями в кожному мозку: 100.000!

Увечері жартовливий настрій зникає. Тепература підвищується пропорціонально збільшенню суми виграшу. Сміх викликає тільки 3-х літнє дитинча, що його підводять до урни за руку. Воно, ледве помітне на сцені, має витягти номер облігації, що виграла 100.000.

Дужі руки піднімають його на височінь отвору урни, воно суне туди свою цікаву пичку, але його кумедні руки вже не смішать нікого: атмосфера напружена до найвищої міри. Заля завмерла. Може в цей мент вона навіть ненавидить дитинча, що рухом своєї руки вирішить зараз долю одного з тисяч. Хто він буде цей „неймовірно щасливий". Настрій Комісії також напружений: треба зберегти найбільшу серйозність в такий відповідальний момент. Дві дитячих ручки піднялись у повітря, спустились на блюдця...

— Серія 4544, облігація номер 29,—і ріжноголоса луна по сцені, тупотіння по театру, зелені вогні на червоній дошці і радіо по всьому світу розносять чарівні сполучення цифр, що зробили „щасливою" людину, на цілих 100.000.

Кажуть, що з присутніх у залі слюсар з Дербанку виграв 1.000 крб., а якийся комсомолець, власник 1/4 облігації, 5.000 крб. Вони обидва вважали за краще мовчати в театрі про свій виграш.

Витягають з урни квитки

АРАВІЯ СЬОГОДНІ

Населення Аравії що складається з осілих арабів: іменців, ассірців, генджасців та бедуїнів-мандрівників: вагабитів, шамарів—відзначається войовничими звичками, відвагою. Це досить добре ураховує Англія чи Італія, що роспалюють антагонізм і поволі приборкують арабів з їхніми скарбами й землями.

Бедуїн—де роскине шатро, там і має дім. Кінь, дружина, діти, верблюд... Майно: отара овечок. Скарб: сідло, міх для води, таган. Одежа дуже проста: плащ, сорочка з вовни, хустка на голові. Але зброя, завдяки допомозі „культуртрегерів-европейців", чудова. Поки бедуїн вдома—він ледащо: сидить біля шатра, посмоктує люльку, в той час як жіноцтво справляє всі роботи: товче у ступі, меле ручними жорнами пшеницю, пече хліб, стриже вовну, робить масло.

Краєвиди Аравії. Аравійська жінка йде по воду

Жінка бедуїнських племен. що живуть в Аравії

Тільки ж бедуїн зібрався на полювання, грабувати каравани, робити нальот на прочан, що йдуть до Меки—він вільна птиця, хоробрий, відважний злодій.

Осілі араби, що проживають, здебільшого по узбережжях та по оазах, працюють по-декуди у хліборобстві, культивують фінікову пальму, кавове дерево. Розвиткові хліборобства дуже перешкоджає своєрідний відсталий устрій соціяльних відносин: наприклад, організація зрошення пустельних земель майже не можлива, завдяки ворожнечі племен.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛІВУД

Проєкт кіно-фабрики, що має будувати ВУФКУ в Київі цього року

Тамілла

Нарис **О. Б.**

В образі красуні Соломії під сімома покривалами уявлявся нам Схід. Прийшла революція і одно по другім зірвала з побуту східних народів покривала, що робили його загадково прекрасним.

Фільм „Тамілла"—одна зі сторінок цього побуту, де змальовано життя жінки Сходу і її залежність від чоловіків, що проходить через усе її життя, від чоловіків, що тільки себе вважають за людей.

„Жінка - крам" — ось стабілізоване твердження усього мусульманства, об'єднаного в неподільно-ціле

владою адата. Кабільською красунею була Тамілла. Радів їй старий Мезіан; так радів господар кабанові, що обіцяв добре сало.

200 дуро дав за неї Аклі і Тамілла стала першою й єдиною жінкою міського перекладача. Радісними були дні — любов була за сонце. Радісним було чекання на дитину.

Умови Тамілліного життя змінились, але сама Тамілла лишилася тою ж покірною і терплячою. Глибоко в'їлась одвічна звичка до покори, і коли увірвалося її щастя—вона не протестує. А щастя вкоротив Мезіан. Йому мало було тих грошей, що сплатив йому Аклі. Позичивши в нього ще 200 дуро він відмовився сплатити їх Аклі, зарахувавши їх за витрати, що зазнав під час вологів Тамілли, коли заманив її до себе в гості й не пускав до чоловіка. Такий вчинок обурив Аклі і він обізвав Мезіана шахраєм, відмовившись покрити рахунок. А все окошилося на Тамілі: устами „святого" Мезіан заборонив їй під загрозою страшного прокляття повертатися до „нечестивого" чоловіка, що мав стосунки з „невірними".

Темна, забита Тамілла вірила в святість корана і силу адата. В неї не вистачило сили переступити

через страх прокляття і, коли Аклі повернув Мезіанові росписку і той наказав їй повернутись до чоловіка— вона не змогла забути за святого з його пророкуванням.

Побоювання за своє майбутнє зробили її хорою.

Потяглися ночі кошмарів. Аклі, кому, здавалося, були далекі традиції „звичаєвого права", хапається за них, коли вони стають йому в пригоді.

Немилою стала йому хора Тамілла: надто спокуслива молода Міна, що дратує Аклі своєю вродою. І Аклі взяв її за жінку, а ще трохи згодом Тамілла стала розлученою і повернулась до батька. Радо зустрів її Мезіан: Тамілла знову його власність, за неї ще дадуть гроші. Крамареві Лахрашеві продає він Тамілу. Що з того, що Лахраш і старий, і бридкий, і деспот, що жінки були йому за худобу. Адже він сповна виплатив гроші.

Тяжким було життя Тамілли в Лахраша, а ще тяжчим стало, коли вона знову отримала розлуку.

Ніде не знайшла вона притулку: родичі боялися помсти з боку синів Лахраша, а батько теж за „непридатністю краму" показав їй на шлях во „ім'я Алаха".

Пішла по руках Тамілла: від негрів до розбійників, від розбійників у танцюристки, аж поки не опинилась між яток брудного базару, без родини, хліба, притулку, бо закону такого нема, щоб міг стати на захист покривдженої жінки.

Та вона не ремствувала. Хіба не перестерігав її святий. Хіба не переступала вона за межу забороненого, не повернулась до Аклі?

Вона варта була кари і тепер спокутує свій гріх. Так міркувала Тамілла.

Та й чи могла вона мислити інакше?

Тамілла продукт не культурного центра—це звичайна сільська робітниця й її психологія не ріжниться від психології інших узбечок чи туркменок: та ж самісінька сліпа віра в коран та адат, та ж покірність батькові й чоловікові.

Вона може тільки підлягати комусь.

Опинившись не на припоні вона не знає, що їй робити, куди себе подіти, бо друге життя, життя самодіяльне, їй невідоме.

Драма Тамілли—драма жінки-мусульманки.

Фільм „Тамілла" ставив на першій кіно-фабриці режисер Мухсін—Бей.

Оператор—Станке, сценарій Мораф, написаний за романом Дюшена.

ПРО ВСЕ — — ПОТРОХУ

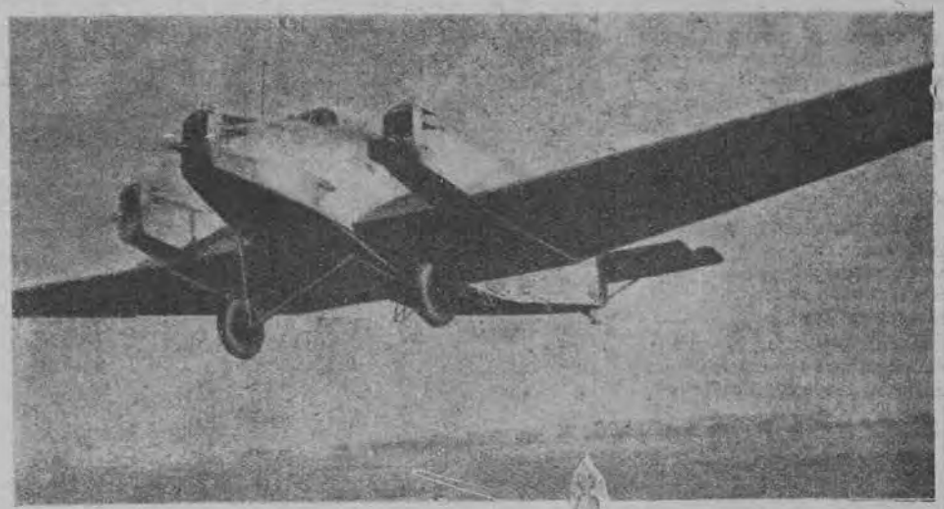

„Юнкерс G 31"—останній аероплан цієї фірми. Розмах крил понад 30 метрів, поверхня понад 100 кв. метрів, спільна потужність трьох моторів—1000 кінських сил

Серед мальовничої околиці західного Берліну, біля станції Віцлебен кругової міської залізниці, збудовано радіо-вежу на 132 метри заввишки. А на височині 60 метрів на цій вежі влаштовано ресторана, — щоб хутчій амортизувати кошти будівлі

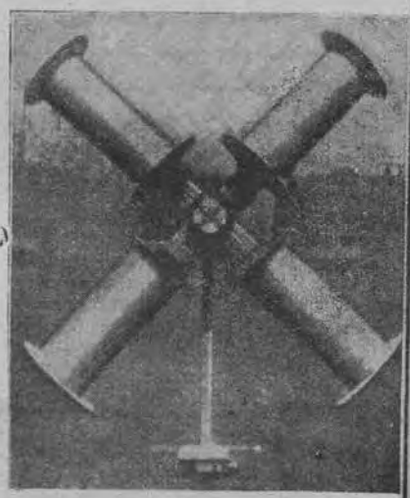

Модель вітряка за системою роторів Магнуса-Флетнера. Коли ротори крутити навколо осей—на вітрі вони працюють як крила вітряка

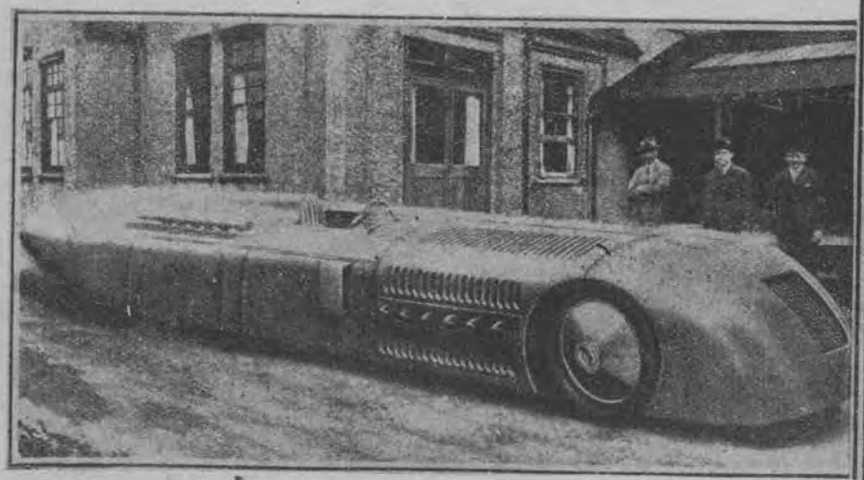

Боротьба за світовий рекорд. На фотографії—авто Санбім на 1000 кінських сил. На цьому авті майор Сігрев лагодиться побити світовий рекорд хуткости, сподіваючись досягти 200 миль (понад 300 кілометрів) за годину. Авто, як видно з фотографії,—лишень на одне місце

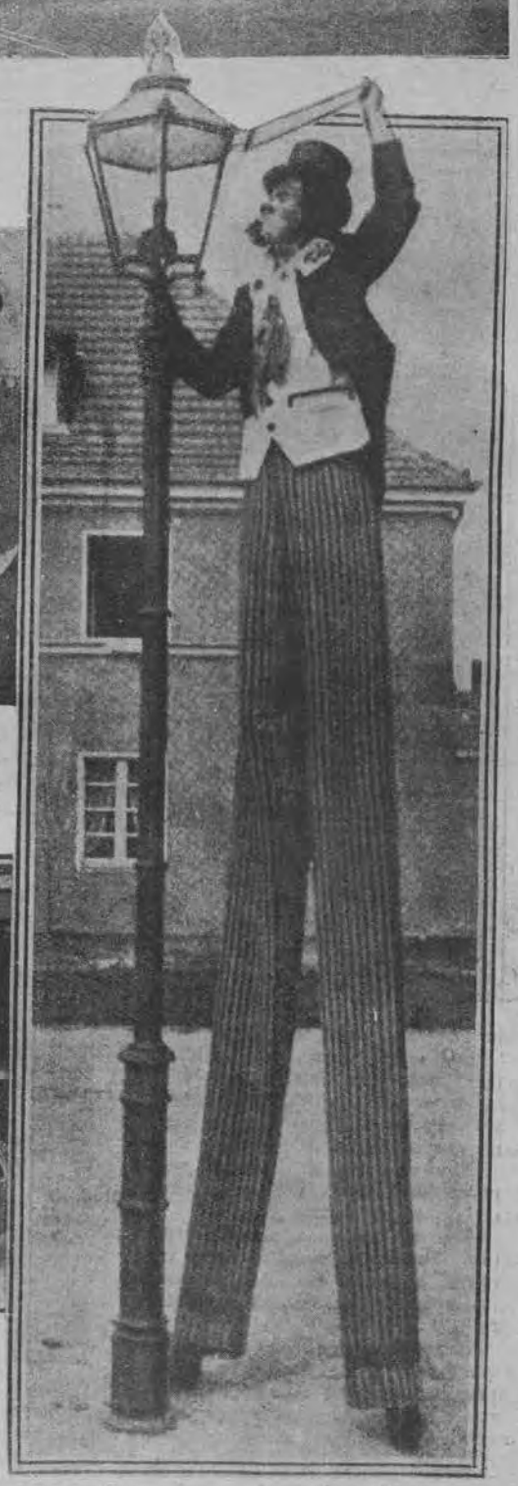

Артист німецького вар'єте рекламує своє підприємство на вулицях Берліна

Редактор **Е. Касяненко**

Видавництво **„Вісти ВУЦВК"**.

Укрголовліт 837 кв.

Друкарня ВУЦВК'у „Червоний Друк".

Зам. № 2396—14500.

Н. К. О.

Держдрамтеатр „БЕРЕЗІЛЬ“

Субота 12 березня **„ПРОЛОГ“** вистава на 3 дії. Ставить головний режисер театру, Нар. артист Республіки Л. Курбас.

Неділя 13 березня **„ГАЙДАМАКИ“** поема на 5 дій. Став. Головний режисер театру Нар. арт. Респ. Л. Курбас.

Вівторок 15 березня Публічний перегляд та генеральна репетиція п'єси **„КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ“**

Середа 16 та Четвер 17 прем'єра **„КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ“** мелодрама на 5 дій. Ставить режисер Б. Тягно.

П'ятниця 18 березня **„ПРОЛОГ“** вистава на 3 дії. Ставить головний режисер театру, Нар. арт. Респуб. Л. Курбас.

Субота 19 березня останній раз **„САВА ЧАЛИЙ“** трагедія на 4 дії. Режисер Ф. Лопатинський.

Неділя 20 березня останній раз **„СЕДІ“** (ЗЛИВА) п'єса на 4 дії та 6 картин. Режисер В. Інкіжінов.

Початок о 8 год. вечора **Квитки продаються**

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЖУРНАЛ

„ВСЕСВІТ“

єдиний на Україні універсальний ілюстрований тижневик. „ВСЕСВІТ“ даватиме найновішу інформацію з українського, всесоюзного і закордонного життя

Що тижня в журналі „ВСЕСВІТ“ міститимуться оповідання найкращих українських письменників і переклади кращих закордонних авторів

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Ціна звичайного номера		15 коп.	
На місяць 4 номери		60 „	
„ 3 місяці	1 карб.	80 „	
„ 6 місяців	3 „	60 „	
„ рік	7 „	20 „	

„Всесвіт“ разом із „Вістями“

На 1 місяць	1 карб.	50 коп.
„ 6 місяців	9 „	—
„ рік	18 „	—

Адреса Головної Контори: Харків, вул. К. Лібкнехта, 11, Видавництво „Вісти ВУЦВК“. В окружних містах — по філіях Видавництва „Вісти“ та по всіх поштових конторах.

ВИДАВНИЦТВО „ВІСТИ ВУЦВК“

КРАЄВИЙ ВІДДІЛ ВУФКУ
Харків, Товарна Біржа

ДЕРЖКІНО-ТЕАТРИ ВУФКУ

1-й Ім. Лібкнехта	З 15 березня 2-й тиждень	МЕС-МЕНД
2-й Ім. Комінтерну	З 15 березня	ТАРАС ТРЯСИЛО
3-й Ім. К. Маркса	З 15 березня	ОРДЕР НА АРЕШТ
4-й Червоний Маяк	З 15 березня	РОКОВІ ПРИМІТИ
5-й Ім. Дзержинського	З 15 березня	КОЛИ ВСТАЮТЬ МЕРЦІ
6-й „Жовтень“	З 15 березня	ЗА ДЛЯ СКАРБІВ
7-й Пролетарій (Кол. Современный)	З 15 березня 2-а серія	ДІМ ЗНЕНАВИДИ

Початок о 6 год. Каси з 5 годин

Попередній продаж квитків у центральній касі (пл. Тевелева, проти Товарної Біржі)

ВУФКУ

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО
УПРАВЛІННЯ

ВУФКУ

НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК

Одеської кіно-фабрики

Великий
художній
:: фільм ::

ТАМІЛЛА

драма жінки-мусульманки

За романом ДЮШЕНА
Сценарій МОРАФ
Режисер МУСХІН-БЕЙ
Оператор СТАНКЕ